

Uwagi sekretariatu ruchu „Więcej niż Energia” do dokumentu „Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2017”, wersja 1.3

Z prawdziwym zadowoleniem przyjęliśmy fakt opublikowania przez Ministerstwo Energii „Krajowego Planu działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski 2017”, wersja 1.3 (dalej „dokument”). Dokument ten odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu strategii w zakresie oszczędności energii elektrycznej i ciepłej, a przez to także ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych, a także innych zanieczyszczeń emitowanych przez zarówno przez firmy wytwarzające i przesyłające energię jaki sektor gospodarstw domowych produkujących energię na swoje własne potrzeby. Na ogromne uznanie zasługują zwłaszcza warstwa analityczna dokumentu, stanowiąca doskonałe podsumowanie działań podejmowanych przez sektor publiczny celem oszczędności energii. Autorzy dokumentu doskonale zdefiniowali także listę wyzwań przed którymi stanie sektor publiczny i wszyscy użytkownicy energii w ramach działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Równocześnie „Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2017” został pozbawiony elementów planistycznych, a więc dotyczących co najmniej średnioterminowej (kilkuletniej) strategii zintegrowanych działań, inicjowanych przez sektor publiczny, celem pobudzania działań na rzecz oszczędności energii, zarówno przez podmioty zobligowane do tego przez ustawę o efektywności energetycznej, jak i, szerzej, wszystkich użytkowników energii elektrycznej i ciepłej. Brak tych elementów w dokumencie o tak kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania rynków energii w Polsce wydaje się być błędem, który rzutować będzie zarówno na ambicje jak i zakres projektów w zakresie efektywności energetycznej, podejmowanych w Polsce w najbliższych latach.

Szczegółowe uwagi do rozdziałów:

1. Przegląd krajowego zasobu budynków

- Brak informacji charakteryzujących zasoby w odniesieniu do budynków niemieszkalnych – liczba budynków poszczególnych rodzajów, wiek.
- Warto byłoby dodać informację o wpływie budynków, na jakość powietrza zewnętrznego, istotną z punktu widzenia najważniejszych problemów z którymi boryka się dziś polskie społeczeństwo.
- Brak podsumowania pokazującego, w jakich obszarach powinno się głównie wspierać proces termomodernizacji, aby osiągnąć założone cele, np. poprawić jakość powietrza zewnętrznego.

2. Określenie opłacalnych sposobów renowacji właściwych dla typu budynków

- Brak analizy dotyczącej efektywnych ekonomicznie rozwiązań modernizacyjnych. Nie wiadomo, jakie rozwiązania są optymalne kosztowo, np. współczynniki U dla termomodernizowanych przegród zewnętrznych. Do określenia optymalnych ekonomicznie sposobów renowacji można wykorzystać się normę PN-EN 15459:2008

„Charakterystyka energetyczna budynków -- Ekonomiczna ocena instalacji energetycznych w budynkach”.

- Brak określenia efektywnego ekonomicznie standardu głębokiej termomodernizacji. Nie stwierdzono czy głęboka termomodernizacja powinna być realizowana jednoetapowo czy stopniowo.
- Rozdział ten można by znacząco odchudzić. Nie wszystkie informacje wydają się istotne, np. szczegółowe informacje o poszczególnych rodzajach OZE, oraz nie wszystkie informacje odnoszą się do budynków istniejących, np. trudno jest zmienić orientację budynku modernizowanego.
- Przedstawiono dane pokazujące skuteczność ekonomiczną działań modernizacyjnych, np. ocieplenia ścian zewnętrznych, brak jest jednak analizy odpowiadającej na pytanie czy przedstawione działania modernizacyjne są optymalne kosztowo.

3. Polityki i środki wspierające renowację obecnie oraz perspektywy przyszłościowe

- Nieaktualna lista dostępnych źródeł finansowania. Wiele z nich zostało już zamkniętych lub nie zostało uruchomionych, np. „Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych”, „LEMUR - Energooszczędne budynki użyteczności publicznej”, „Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”, „RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych” NFOŚiGW. Są również nowe np. „Poprawa jakości powietrza” NFOŚiGW.
- Brak źródeł finansowania dla termomodernizacji budynków jednorodzinnych. W opracowaniu pojawia się stwierdzenie, że podstawowym celem Funduszu Termomodernizacji i Remontów „jest finansowa pomoc Inwestorom realizującym przedsięwzięcia termomodernizacyjne, remontowe lub remonty istniejących budynków mieszkalnych jednorodzinnych z udziałem kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych”. Tymczasem udział wniosków dotyczących modernizacji budynków jednorodzinnych w latach 1999-2015 to jedynie 1,95% (Rysunek 12). Pokazuje to, że Fundusz ten nie jest dedykowany dla tego typu budynków.
- Brak analizy różnych scenariuszy dotyczących skali i głębokości działań termomodernizacyjnych.
- Brak określenia przyszłych potrzeb inwestycyjnych dla różnych scenariuszy oraz określonych ilościowo korzyści społecznych i środowiskowych.
- Brak spójności z Krajowym Programem Ochrony Powietrza w kwestii potencjalnego źródła finansowania termomodernizacji jakim są środki pozyskiwane z handlu uprawnieniami do emisji w ramach EU-ETS.¹ Szacuje się, że do roku 2030 może to być nawet ok. 100 miliardów złotych.²

3.4. Analiza barier

- Rozdział trafnie określa bariery dotyczące termomodernizacji budynków zwłaszcza jednorodzinnych.

¹ Ministerstwo Środowiska, *Krajowy Program Ochrony Powietrza*, str. 76, Warszawa, 2015r., online: https://www.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/mos/srodowisko/lesnictwo/KPOP_do_roku_2020.pdf

² Wise-Europa, *Made in Europe*, str. 66, Warszawa, 2017r., online: http://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2017/04/Made-in-Europe_Made-in-Europe.-Polityka-przemys%C5%82owa-wobec-wyzwa%C5%84-XXI-wieku_WiseEuropa.pdf

- Informacje podane w tym rozdziale mogły być punktem wyjścia do zaproponowania rozwiązań zwiększających finansowanie przez strony trzecie – banki. Przykładowo, co zrobić żeby zachęcić ludzi do termomodernizowania swoich domów przy wykorzystaniu kredytów, jakie zmiany prawne wprowadzić. Niestety brakuje w dokumencie jednak rekomendacji odnośnie rozwiązań obecnego stanu rzeczy.

3.5 Perspektywy na przyszłość

- W dokumencie pojawia się stwierdzenie: „Warto jednak rozważyć pewne korekty założeń, aby z programów pomocowych w większej mierze mogli skorzystać również właściciele budynków jednorodzinnych.” Niestety brak jest propozycji jakichkolwiek konkretnych korekt w tym zakresie.

4. Korzyści, w tym szacunki oczekiwanej oszczędności energii

- Pokazane są dobrze obecne oszczędności energii i kosztów.
- Brak określenia korzyści dla różnych scenariuszy i wskazania, który wydaje się najbardziej optymalny. Brak tego elementu powoduje, że dokument trudno nazwać strategią.
- Dane podane w tabeli 42 dla budynków istniejących różnią się znacząco od danych podanych np. w tabeli 4.